

Revision af licenser koster kassen i kommunerne

Danske kommuner bruger uforholdsmæssigt mange ressourcer og advokatkroner på licensrevisioner gennemført af revisionsfirmaet KPMG på vegne af Microsoft. Aabenraa, Frederikssund og Viborg kommuner har betalt mange penge på grund af uigennemskuelige licensregler og en usmidig leverandør.

KPMG's revision på vegne af Microsoft blev meldt i marts 2011. Men først et år senere havde Aabenraa Kommune fået kæmpet sig frem til et settlement, der kunne skrives under på.

"Vi har brugt oceaner af tid på en sag, som i virkeligheden burde være et spørgsmål om en simpel revision på nogle timer. Vi følte, at vi var blevet gidsler i et spil, hvor Microsoft havde endog meget svært ved at tolke egne, meget komplicerede licensregler," siger Eva Minke Andersen, IT- og digitaliseringschef i Aabenraa Kommune.

Uenigheden drejede sig om opgørelsen af SQL-licenser i forbindelse med failover fra én server til en anden i det virtualiserede miljø. KPMG hævdede, at setuppet ikke var i overensstemmelse med reglerne. Men kommunen kunne dokumentere, at alle SQL-instanser bliver flyttet over på en anden server ved failover, hvilket er dækket af de eksisterende licenser.

Aabenraa Kommune følte sig på sikker grund, da den har købt licenserne hos KMD, som har fået deres anvisninger direkte fra Microsoft. Men KPMG ville ikke ændre i rapporten, og så længe det var tilfældet, ville Microsoft ikke ændre i settlementet.

Microsoft gav sig på et tidspunkt og frafaldt kravet om køb af

ekstra licenser, men fastholdt, at settlementet skulle indeholde en passus om SQL-licenserne. Eva Minke Andersen truede med at eskalere sagen og til sidst gav Microsoft sig, og settlementet kunne skrives under.

"Jeg mente, at der ikke skulle stå andet i settlementet, end det vi reelt havde af overskridelser – hvilket i øvrigt kun var omkring to procent. Derfor skrev jeg ikke under. Overordnet set, at det er helt urimeligt, at et revisionsforløb kan komme til at strække sig over et helt år og påføre en kommune og dermed skatteborgerne så store udgifter, som det var tilfældet her," siger Eva Minke Andersen.

Spild af skattekroner

Aabenraa Kommune er ikke ene om at have oplevet meget langstrakte og dyre licensrevisioner fra Microsoft/KPMG's side. I Frederikssund Kommune betød en Office-installation foretaget af en tredjepart med en forkert CD en udgift for kommunen på knap en 0,5 mio. kr. De installerede programmer var præcist dem, der er med i en standard Office-pakke, men installationen var blevet kørt fra en Microsoft Office Professional-CD. Det påpegede KPMG og Microsoft krævede, at kommunen skulle betale Professional-licenser for de mange tusinde brugere, der havde fået standard Office-programmerne på den måde. Da kravet fra Microsoft i udgangspunktet lød på et tocifret millionbeløb, landede sagen på kommunaldirektør Ole Jacobsens bord.

"I vores optik var der jo tale om en ren teknikalitet, og Microsoft

kan jo ikke på nogen måde hævde, at de har lidt et tab på grund af installationsmåden. Generelt er det helt grotesk, at man skal spille så mange skatte kroner på grund af et system, hvor hverken køber, sælger eller tredjepart kan gennemskue, hvordan reglerne er skruet sammen,” siger han.

Mange advokattimer senere blev alle krav fra Microsoft frafaldet, men Ole Jacobsen anslår, at inklusive ressourcetrækket i forvaltningen, kom sagen til at koste kommunen omkring 0,5 mio. kr.

”Man kan ikke undgå at få den tanke, at reglerne er lavet så komplekse for at give softwarehusene en mulighed for en merfortjeneste, som ikke ville være til stede ved en mere forenklet model,” siger han og tilføjer, at han finder det ”helt specielt”, at store revisionsfirmaer skal leve af at lave revisioner på licensregler, der er så ekstremt komplicerede.

Hvis en licensrevision viser en overskridelse på over fem procent, kan det have store konsekvenser for en Microsoft-kunde. Dels kan regningen fra revisionsfirmaet blive sendt videre til kunden, dels får kunden ikke nødvendigvis mulighed for at købe de manglende licenser på rabatordninger, den måtte have forhandlet sig frem til.

”Det er jo absurd, at man overhovedet arbejder med en fem-procents tærskel, da det i sig selv er et udtryk for, at reglerne simpelt hen er for komplicerede. Vi er jo ikke ude på at snyde nogen, og jeg har det meget vanskeligt med at blive mistænkeliggjort på en måde, som er dybt uberettiget,” siger Ole Jacobsen.

Usikkert grundlag for revision

Erik Sørensen, IT- og digitaliseringschef i Viborg Kommune, har det mildt sagt også meget svært med fem-procents reglen. Ved licensrevisionen i 2009 landede kommunen på omkring 50 licenser over grænsen, hvilket betød, at den skulle betale KPMG's regning og ikke kunne købe ekstra licenser gennem kommunens rabatordning. Sammen med et forløb, der strakte sig over trekvart år, endte det med at koste kommunen i omegnen af 250.000 kr.

Ifølge Erik Sørensen var grundlaget for opgørelsen på flere

” Da vi røg over fem-procents grænsen, gjorde vi gældende, at skønnet var behæftet med så stor usikkerhed, at vi ligeså godt kunne ligge pænt under de fem procent. Men her var Microsoft helt kolde og ville ikke på nogen måde flytte sig

Erik Sørensen, IT- og digitaliseringschef
i Viborg Kommune

måder behæftet med stor usikkerhed. Som en del af revisionen skulle Viborg Kommune skønne, hvor mange af brugerne med Citrix-adgang til Office-pakken også havde en Office-pakke installeret lokalt på pc'en. Dem, der havde det, skulle ikke regnes med i antal Office-brugere på Citrix-plattformen.

”Det er jo uhyre svært at skønne, hvor mange pc'er, det drejer sig om, og vores skøn blev da heller ikke på nogen måde anfægtet af Microsoft. Da vi røg over fem-procents grænsen, gjorde vi gældende, at skønnet var behæftet med så stor usikkerhed, at vi ligeså godt kunne ligge pænt under de fem procent. Men her var Microsoft helt kolde og ville ikke på nogen måde flytte sig,” fortæller Erik Sørensen.

Erik Sørensen var i det hele taget ikke tryk ved det grundlag, som KPMG udførte revisionen på.

”Det foruroligede os, at vi flere gange kunne sætte spørgsmålstegn ved det udtræk over solgte licenser, som de kom med. Vi fik stor hjælp fra KMD's licenskontor, som vi havde købt licenserne igennem, og kunne konstatere en divergens mellem KMD's tal og KPMG's tal, og det er ikke godt,” siger han.

Udnyt NemID til at give medarbejdere og andre ekstern adgang til netværket

- Intranet
- Webmail
- Citrix og hjemmearbejdsplads
- Password Reset
- Cloud/Office 365 adgang
- Andre relevante applikationer på jeres netværk

Hvor længe har I råd til at vente?

Kontakt os på tlf. 70 25 64 25 og hør mere om, hvordan I fremover sparer penge med NemID og digital signatur!

SignaturGruppen

Vi var gidsler i et spil, hvor Microsoft havde endog meget svært ved at tolke egne, meget komplicerede licensregler.

Eva Minke Andersen,
Aabenraa Kommune

Han kunne godt tænke sig et meget mere dialogbaseret forløb, og han nævner en anden af Viborg Kommunes softwareleverandører, IBM, som eksempel på, at det sagtens kan lade sig gøre.

"IBM tager fat i os i god tid før licensrevisionen for at høre hvad status er, om der er sket ændringer i vores anvendelse af deres produkter og selvfølgelig også, om vi kunne være interesserede i yderligere produkter. Det hele bliver styret lidt mere ud fra sund fornuft, så hvis vi for eksempel i anden anledning lige har lavet en opgørelse over vores IBM-licenser, så er de med på et skyde revisionen til senere."

God forretning for revisionsfirmaerne

Hos KL hører man jævnligt om kommuner, der er blevet fanget i lange og dyre revisionsforløb.

"Om problemet er voksende, kan være svært at sige, men det er under alle omstændigheder en meget ressourcekrævende affære for kommunerne, som bruger en masse kræfter og advokatpenge på at korrigere de fejl, de mener, der er i opgørelserne. For revisionsfirmaerne er det derimod en god forretning at påpege fejl, selvom det senere viser sig ikke at være fejl," siger Michael Hald, konsulent i KL.

Han tilføjer, at et stort problem er de uhyre indviklede licensregler. Selvom kommunerne køber softwaren gennem en forhandler, der skal holde styr på licenserne, opstår der jævnligt uenighed om tolkningen af reglerne.

Hos Microsoft afviser man at udtale sig om de specifikke kundesager.

"Vi selvsagt hverken kan eller vil udtale os om konkrete sager, da vi naturligvis har et fortrolighedsforhold til vores kunder. Teknologi anvendes i stigende grad og på nye måder. Det skaber en kompleksitet, da licensreglerne skal understøtte komplekse miljøer ude hos kunderne. Netop derfor har vi løbende dialog med vore kunder om fordelene ved Software Asset Management (SAM), der rækker langt videre end blot "License compliance". Vores licensmodel bygger på tillid, og det er vores erfaring, at ingen kunder er bevidst underlicenseret. Derfor er et SAM-program en rigtig god ide at implementere," udtaler Anders Adelhorst, kommunikationsdirektør i Microsoft Danmark.

Grotesk, at man skal spille så mange skattekrone på grund af et system, hvor hverken køber, sælger eller tredjepart kan gennemskue, hvordan reglerne er skruet sammen.

Ole Jacobsen, Frederikssund Kommune